

בדיקות Ct לילדים- מה הורים צריכים לדעת

מהי קרן רנטגן?

קרני הרנטגן הינן גלי אנרגיה בעלי קרינה מייננת הן עוברות דרך הגוף ומושפעות מהרקמות השונות וכך נוצרת תמונה דו מימדית של אברים שונים.

מהו Ct?

בבדיקה זו יש שימוש בקרני רנטגן שנובעות ממקור הכרוך סביב הגוף על מנת ליצור תמונה תלת מימדית של הגוף. בבדיקה זו יכולה לגלות מידע חיוני על אודות הגישה לטיפול בילד. בבדיקה זו מכילה יותר חשיפה לקרני הרנטגן מאשר בבדיקת הרנטגן הרגילה.

מהי כמות הקרינה בבדיקה שכזו?

במשך חייו היום יומים אנו חשופים לקרינה שנובעת ממקורות שונים כגון: אדמה, סלעים, חומרי בניין, אוויר, מים, וקרינה קוסמית. תופעה זו קרויה קרינת רקע טבעית. את כמויות הקרינה בבדיקות הרנטגן השונות אנו משווים לקרינת הרקע אליה אנו חשופים מידי יום ביומו. השוואה זו יכולה לעזור להעריך מנות יחסיות של קרינה שמקבל הנבדק.

מקור הקרינה	ימי קרינה טבעית
רקע.....	יום אחד
צילום חזה (יחיד).....	יום אחד
ct צילום ראש.....	עד 8 חודשים
ct צילום בטן.....	עד 20 חודשים

מהם הסיכונים מבדיקת רנטגן רפואי?

אין עדות ברורה לכך שצילומי רנטגן גורמים למחלת הסרטן. למרות זאת מחקרים מסוימים שהתמקדו באוכלוסיות גדולות שהיו חשופות לקרינה, הראו שחשיפה זו העלתה במקצת את רמת הסיכון לחלות בסרטן במיוחד בקרב ילדים. עלינו לפעול ולהניח שאפילו רמה נמוכה של קרינה יכולה לגרום נזק. הסיכון שקרינה יכולה להגביר את סיכויי מחלת הסרטן צריך להיות מוערך כנגד הסטטיסטיקות של הסיכוי למחלת הסרטן בקרב האוכלוסיה העולמית הכללית. אחוזי הסיכון שאדם יחלה בסרטן במשך שנות חייו וימות ממחלה זו הוא בן 25-20%. מכל 1000 ילדים בין 200-250 ילדים ימותו מסרטן, בסופו של דבר, גם ללא חשיפה לקרינה רפואית. ההערכה שהסיכוי לחלות מסרטן כתוצאה מבדיקת הרנטגן גדל שנוי במחלוקת אך הוא מוערך בין 0.03-0.05%. הערכה זו לגבי כלל האוכלוסיה לא משקפת את הסיכון הישיר לגבי ילד מסוים.

מידע זה מראה שהסיכון לפתח סרטן כתוצאה מבדיקת רנטגן אחת, בודדת, הוא נמוך מאוד אך יש סיכון כלשהוא והוא מצטבר.

כיצד ניתן לצמצם את הסיכון מהקרינה לילדים?

ישנם דרכים להבטיח שילדך יחשף לרמה המינימלית של קרינה במהלך בדיקת הדמיה. התכנית "הדמיה רכה" מקדמת תכנון אסטרטגיות בדיקה וסריקה לילדים כך שהם יחשפו לרמה נמוכה מאוד של קרינה כמפורט להלן:

- 1- לבצע בדיקה כאשר יש תועלת רפואית ברורה ממנה.
- 2- שימוש בכמות הנמוכה ביותר של קרינה הדרושה להדמייה טובה בהתאם לגודל הילד.
- 3- הדמיה ממוקדת של האזור הנדרש בלבד.
- 4- הימנעות מחשיפות חוזרות ונשנות.
- 5- שימוש בשיטות הדמיה אלטרנטיביות כגון: אולטראסאונד כאשר הדבר אפשרי.

אם בכל זאת אני חושש לגבי החשיפה לקרינה של ילדי עם מי עלי לדבר?

ראשית עליך לפנות לרופא שהזמין את הבדיקה לילדך. הרופא המפנה והרדיולוג יכולים תוך שיתוף פעולה להחליט איזה בדיקה עדיפה בשביל ילדך. באם עדיין יש לך שאלות או חששות אנא פנה ישירות לרופא הרדיולוג.

מידע זה אינו מהווה תחליף לשיחה והסברה מהרופא המטפל. ישנם דרכים רבות לטיפול שיתכן ורופאך ימליץ עליהם על בסיס הכרותו עם המטופל ונסיבות שונות.

הדמיה רכה היא כלי חינוכי שמעלה את רמת המודעות לצילומי רנטגן. חברה זו נוצרה ע"י איגוד הרנטגאים ברפואת ילדים שנוסד בשנת 2007. איגוד זה כולל בתוכו ארגוני בריאות המסורים לנתינת שרותי רנטגן פחותי סיכון וברמה אכותית גבוהה לילדים בכל רחבי הארץ. חברת הרנטגנאים כוללת בתוכה בנוסף גם 33 ארגונים נוספים וביחד מס' זה כולל 500,000 רופאים ורופאות בעלי ידע בצילומי רנטגן.